

Dvoustá

Chytroušek aneb Všechny má za blázny. Takový titul měla hra, kterou úpičtí ochotníci po svém založení pekařem a krupařem Janem Zárubou svou dvoustetletou historií odstartovali. Sezona s pořadovým číslem jedna.

V akci jsem prvně viděl úpické divadelníky v operetě Mamzelle Nitouche v prosinci 1977. Neskutečný zážitek. Dostal mě především výkon a „mohutný“ zpěv toho človíčka, kterého jsem jinak normálně potkával v autobuse. Dr. Jaroslava Jörky. Nechápal jsem, jak se takový profík může pohybovat mezi námi obyčejnými lidmi. To už se psala sezona s pořadovým číslem 154.

Od té doby jsem nechtěl žádnou jejich inscenaci promeškat. Dokonce jsem se mezi ně zapletl. Angažovala mě Zina, spolužačka z gymplu, shodou okolností dnes zastupující ředitelka Městského kulturního střediska. Sháněli kompars. Tancující služebnictvo do Slaměného klobouku a studenty do Filozofské historie. A tak jsem měl možnost sledovat zevnitř peripetie, které přináší zkoušení, jak se mění tvar hry od první čtené po generálku, rozeznat trému i těch nejostřílenějších bardů úpického divadla. Obzvlášť před premiérou. To mluvím o sezonách s registračními čísly 156 a 157.

Sebereflexe mě záhy vrátila už jen do role diváka. V roce 2004, v intervalu jediného týdne, jsem zhlédl Jiráskovu Lucernu v pražském Národním divadle a v našem teatrálním svatostánku. Švorčíkova svítla jednoznačně jasněji. Srdíčko úpických protagonistů pumpovalo tak nějak výživněji. A přitom mu v té době bylo 180.

Na prahu sezony dvousté se dojímám, když se ohlédnu zpět za zážitky, které mi úpičtí ochotníci vždy darovali. Ať to byla představení, která připomínala, co je dobré a co zlé, ať jsem se (ne)poznával v prapodivných vlastnostech jejich hlavních postav, ať se na jevišti probíraly věci veřejné nebo lidské osudy, které radno, či raději neradno sám prožít, ať mě donutili smát se, neřkat, ať plakát.

Jak mi napověděl šéf Spolku divadelních ochotníků Alois Jirásek Zdeněk Vylíčil, který je jejím předsedou půlku svého života, na své kulatiny divadelníci upozorní hned několikrát. Zanedlouho v muzeu výroční výstavou Račte vstoupit za oponu, jejíž vernisáž je naplánována na 8. září, a potrvá do 29. října. Ještě na podzim se prý můžeme těšit na premiéru hry Terryho Pratchetta Soudné sestry. Na jaře nás na náměstí čeká duel mezi řízkem pavlišovským a úpickým, v divadle samotném snad další nová inscenace, tentokrát psaná Úpici přímo na tělo. Ale také derniéra veleúspěšné Prodané nevěsty.

Tak zlomte vaz, naši milí ochotníci. Dvoustá právě začala. Petr Kalousek

Z OBSAHU ČÍSLA

- str. 2
 - Info z rady a zastupitelstva
- str. 3
 - Poděkování veliteli hasičů
- str. 4
 - Sirkárna
- str. 5
 - Jak s použitými e-cigaretami
- str. 7
 - Bezpečný pohyb po Krkonoších
- str. 8
 - Návštěva z Ameriky
- str. 9
 - Pobyt v Chorvatsku
- str. 11
 - Nové knihy
- str. 12
 - Kouzlo zvuku
- str. 13
 - Po stopách dávných kupců
- str. 14
 - Druhý vicemistr Evropy
- str. 15
 - Program kina

Slovo starosty

Vážení občané,

léto se nemilosrdně chýlí ke konci a naše děti se vrací do školních lavic. Než se ohlédnou za prázdninovými měsíci, dovolte mi, abych popřál prvňáčkům a jejich rodičům úspěšný vstup do nové životní etapy. Rodičům zároveň přeji hodně trpělivosti a aby jim novopečení školáci přinášeli jen samou radost.

Největší tradiční kulturní událostí léta je v Úpici bezesporu Svatojakubská pouť. Její součástí letos byl také kulturní program na Dřevěnce, který uspořádalo Město Úpice. Pořadatel poutě pak připravil na neděli program pro děti v parku u divadla. Jsem rád, že letošní poutě proběhla bez problémů a v klidném duchu.

I přes prázdniny a dovolené se práce na investičních akcích samozřejmě nezastavily.

Byla dokončena druhá etapa rekonstrukce pěšinek na levé straně hřbitova. Firma odvedla perfektní práci s dodržением termínů. Dalším krokem bude oprava hlavní cesty ke kapli. Tu jsme nechali až na závěr z důvodu pohybu stavebních strojů, které by ji jinak poničily.

Zároveň proběhla druhá etapa výměny oken na ZŠ Bří Čapků, kde dosluhující okna byla v havarijním stavu a určitě díky tomu docházelo k značným ztrátám energie při vytápění tříd. V současné době už jsou všechna okna na této škole vyměněná.

Na vytipovaných silnicích proběhla oprava výtluků a větších trhlin, která by měla prodloužit životnost místních komunikací. Počítáme s tím, že se budou vytipovávat a opravovat tímto nástřikem poškozené silnice každoročně.

V době prázdnin také začala příprava rozpočtu veřejných financí na rok 2024 včetně posuzování požadavků na investice. Shromažďují se rozpočty příspěvkových organizací na provoz v příštím roce. Ke schválení rozpočtu a předložení ho zastupitelům k připomínkování nás čeká ještě dost práce. Rádi bychom ho zastupitelům předložili ke schválení na prosincovém veřejném zasedání.

Petr Hron, starosta města Úpice

Informace z jednání zastupitelstva a rady města

Dne 7. června se zastupitelé sešli v 17 hodin ke svému druhému letošnímu jednání. V úvodu zastupitelé vyslechli zprávu o plnění usnesení. Dále pak schválili pořízení služby komunikačního systému Munipolis. Z důvodu změny legislativy byly schváleny dvě změny obecně závazných vyhlášek, a to Obecně závazná vyhláška o místním poplatku za užívání veřejného prostranství, a Obecně závazná vyhláška o regulaci provozní doby hostinských zařízení. Zastupitelé též projednali digitalizaci archivu stavebního úřadu, která by měla proběhnout do r. 2028. Obec Suchovršíce zaslala na Město Úpice žádost o zvážení provedení změny hranice katastrálního území obcí Úpice a Suchovršíce. Jednalo by se o zahrnutí st.p.č. 482/1, 482/1, 482/3, 1040, 1742 a p.p.č. 1200/1, 1200/2, 1200/3, 1200/4 vše v k.ú. Úpice do katastrálního území Suchovršíce. Zastupitelé tuto žádost neschválili. Dále byly projednávány majetkové otázky (darování, směny, prodeje a nákupy pozemků). Zastupitelé též schválili zrušení Směrnice o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a vzali na vědomí skutečnost, že rada města projedná a schválí novou Směrnici o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. V oblasti financí zastupitelé schválili účetní závěrku Města Úpice sestavenou k 31. 12. 2022 s výrokem schvaluje. Projednali závěrečný účet Města Úpice za rok 2022 spolu se zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření Města Úpice za období 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022. Zastupitelé vzali na vědomí rozpočtová opatření schválená radou města a schválili rozpočtové opatření č. 7/2023. Schválili též provedení přezkumu hospodaření města Úpice za rok 2023 společností C.P.A. Audit, spol. s r. o. a dodatek pojistné smlouvy města o pojištění majetku a o pojištění odpovědnosti. Zastupitelstvo pověřilo Radu města Úpice vypracováním seznamu velkých investičních akcí, termínů jejich uskutečnění a předpokládaných výší finančních prostředků, které do nich město investuje, a vedoucí finančního odboru vypracováním návrhu na uložení těchto finančních prostředků.

Dále vzali na vědomí zprávu Odpadového hospodářství města Úpice za rok 2022, zprávu kontrolního výboru o kontrole na nákup a výběrové řízení na parkovací automaty a výsledky kontrol finančního výboru. V závěru byl schválen plán práce zastupitelstva na další pololetí a plán práce kontrolního výboru.

V červnu a červenci proběhla 3 jednání rady města. 12. 6. radní schválili smlouvu o zajištění péče o nalezené a opuštěné psy na území města Úpice, projednali možnost uzavření Veřejnoprávní smlouvy o výkonu pravomocí městské policie s obcemi Libňatov a Batňovice, projednali zvýšení nájemného v nebytových prostorách města, schválili směrnici o zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a rozpočtové opatření č. 8/2023. Dále pak vzali na vědomí rezignaci velitele jednotky sboru dobrovolných hasičů p. Jarého. Schválili dar na pořádání příměstského tábora. Schválili i přiznání odměn vedoucím příspěvkových organizací. V závěru projednali a schválili výroční zprávy městského kulturního střediska, městského muzea, ZUŠ A. M. Buxton, městské knihovny a technických služeb.

Třinácté zasedání rady se konalo 26. 6. Zastupitelé projednali a vzali na vědomí zápisy ze školské rady gymnázia, ze zasedání komise pro bezpečnost a prevenci kriminality, sportovní komise a finančního výboru. Dále pak schválili finanční dary pro Oblastní charitu Trutnov ve výši 1 500 Kč, 12 000 Kč a 500 Kč a pro organizaci Zdravotní klaun, o. p. s. ve výši 1 000 Kč. Jako nového velitele JSDH schválila rada města p. Jiřího Petiru. Schválila i prodej nepotřebného speciálního požárního dopravního automobilu AVIA 31 za nabídkovou cenu 45 000 Kč. Rada města vzala na vědomí organizační schéma příspěvkové organizace Technické služby města Úpice a schválila nákup techniky příspěvkovou organizací STCJH pro sekání trávy ve výši 216 279,25 Kč bez DPH. Dále radní schválili uzavření nájemní smlouvy na dva byty. Rada projednala a vzala na vědomí výsledek veřejnosprávní kontroly MěVaK za rok 2022. Radní řešili způsob opravy poškozené části podlahy ve školní kuchyni městského gymnázia, schválili plán práce rady města na 2. pololetí a schválili rozpočtové opatření 9/2023 a žádost kynologů na provedení opravy oplocení části kynologického cvičiště v Úpici.

Čtrnácté zasedání rady města proběhlo 31. 7. Radní projednali zápis komise pro bezpečnost a prevenci kriminality a obecně závaznou vyhlášku o regulaci používání zábavní pyrotechniky, která bude předložena ke schválení zastupitelstvu města. Dále schválili žádost spolku Chalupění, z.s., o příspěvek na dofinancování dokončení Společenského a edukačního sálu v Muzeu Radeč ve výši 160 000 Kč a čerpání prostředků fondu investic MěVaK Úpice na pořízení základního setu Hydrolux HK a speciální sondy Hydrolux 7000 v celkové výši 134 000 Kč. Byl projednán přehled stavů finančních prostředků na bankovních účtech k 30. 6. 2023 a finanční hospodaření města za 1. pololetí. Schváleno bylo rozpočtové opatření č. 10/2023. Rada města schválila zadání zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci komunikace ul. Jiskrova společností VDI Projekt, s.r.o. bez výběrového řízení z důvodu snížení finančních nákladů na zpracování projektové dokumentace, časové úspory a eliminace rizika při řešení případných nesrovnalostí v rámci realizace. Celkové náklady na zpracování projektové dokumentace jsou 685 405 Kč včetně DPH. Radní též schválili zadání zakázky na opravu chodníku v ul. Žižkova firmě David Dřevický, Havlovice za cenu 2 792 839,84 Kč včetně DPH. Dále byla řešena věcná břemena, nájem bytů a další majetkové otázky. Projednány byly „Zásady poskytování finanční podpory z prostředků rozpočtu Města Úpice“, inspekční zpráva městského gymnázia a výsledek veřejnosprávní kontroly Mateřské školy Úpice za rok 2022.

Zápisy z jednání Zastupitelstva a Rady města Úpice jsou zveřejněny na úřední desce a na webových stránkách Města Úpice.

Mgr. Šárka Bušínská, tajemnice MěÚ

5. veřejné zasedání Zastupitelstva města Úpice

se uskuteční ve středu 6. září 2023
od 17 h v městském sále

Program:

1. Majetkové záležitosti
2. Finanční záležitosti
3. Plnění investičních akcí
za 1. pololetí r. 2023
4. Granty + dotační programy
5. Zpráva o hospodaření v lesích
za rok 2022
6. Různé – další body programu vzešlé
z přípravy zasedání
7. Diskuse

»» O VĚCECH «« OBEČNÝCH

A OBEČNÍCH - INFORMACE Z MĚÚ

„Autobusák“

Již několik zastupitelstev se snaží připravit nějakou koncepci na revitalizaci bývalého autobusového nádraží. Postupem času se z něho stal takový druhý střed města s dosti podstatným historickým podtextem a to dominantou Čapkovy vily. V minulém volebním období byla sestavena komise z řad zastupitelů a městského architekta. Pod vedením pana místostarosty Holmana bylo připraveno zadání a hlavně postup při přípravách na zadání studie tohoto prostoru. Bylo osloveno pět architektů, kteří měli podle zadání připravit studii na revitalizaci. A zároveň s tím samým zadáním byli osloveni i žáci našeho Městského gymnázia a střední odborné školy, aby navrhli tento prostor svými očima.

Jejich návrhy a množství nás velmi mile překvapily i některými velmi originálními nápady. Po obdržení všech studií od architektů byla sestavena komise nejen ze zastupitelů, ale i architektů a odborníků z veřejného sektoru zabývajících se revitalizací veřejných prostor. Komise nakonec vybrala vítěznou studii a její autor bude zpracovávat projektovou dokumentaci. Ale než se tak stane, rádi bychom Vám všechny studie veřejně představili.

Veřejnou prezentaci připravujeme na konec října a budeme včas informovat o jejím otevření, kde budete moc vidět i návrhy žáků naší školy.

Budeme se těšit na vaši návštěvu.

P. Hron

MUNIPOLIS v Úpici

Vážení občané, v dubnu 2023 jsme pro vás spustili službu MUNIPOLIS / Mobilní Rozhlas, díky které vás efektivně informujeme přímo do vašeho telefonu nebo e-mailu. Do Munipolisu se zatím přihlásilo přes 600 uživatelů. Pokud chcete i vy být informováni o aktuálním dění v Úpici, přihlaste se k odběru informací. Informace podle vašich zájmů vám budeme posílat e-mailem, jako zprávu do aplikace a závazná upozornění jako SMS. **Služba je pro vás zdarma!**

Přihlaste se k odběru informací Munipolis na <https://upice.munipolis.cz/>, stažením mobilní aplikace App Store nebo Google Play nebo se můžete registrovat také osobně přímo na našem úřadu.

S aplikací MUNIPOLIS budete mít důležité informace kdykoli při ruce. Navíc budete mít vždy k dispozici spoustu užitečných funkcí, jako je například snadné nahlašování závad na území naší samosprávy. Stačí si stáhnout aplikaci MUNIPOLIS a v nastavení přidat Město Úpice.

V profilu naší samosprávy na MUNIPOLIS naleznete nejen nejaktuálnější novinky, ale také spoustu dalších užitečných informací, informace o počasí, tipy na výlety atd.

Mgr. Šárka Bušínská, tajemnice MěÚ Úpice

Nový velitel jednotky sboru dobrovolných hasičů města Úpice

Od 1. srpna 2023 dochází k výměně velitele jednotky sboru dobrovolných hasičů v Úpici.

Chtěli bychom nejen za Město Úpice, do jehož organizační složky hasiči patří, ale hlavně za všechny občany velmi poděkovat dosavadnímu veliteli Petru Jarému za jeho dlouholeté vedení a budování jednotky na úrovni JPO II. Petr Jarý vedl jednotku hasičů téměř 15 let a členem hasičského sboru je už 32 let.

Petr Jarý se zasloužil o velmi dobré vybavení jednotky, jak technikou, tak i aktivní i pasivní ochranou hasičů. Hasiči pod jeho vedením dále získávali dovednost, prestiž a uznání od občanů pro své rychlé, profesionální a spolehlivé nasazení. Není náhodou, že úpičtí hasiči často zastupují a doplňují profesionální jednotku z Trutnova.

Petr Jarý nadále zůstává členem jednotky jako velitel družstva a bude předávat svoje zkušenosti mladším kolegům.

Novým velitelem sboru dobrovolných hasičů města Úpice je Jiří Petira. Jiřího Petiru navrhli sami členové sboru dobrovolných hasičů a byla to určitě výborná volba.

pokračování na straně 4

Nový velitel...

Jiří Petira bude velmi kompetentním velitelem, pracuje jako profesionální hasič v Náchodě, je dlouholetým členem hasičů v Úpici a mj. také pochází z hasičské rodiny.

Novému veliteli přejeme hodně úspěchů v nové funkci, aby se mu dařilo navázat na práci Petra Jarého a dále rozvíjet jednotku ve spolupráci s ostatními členy. Město Úpice významně podporuje jednotku dobrovolných hasičů v Úpici, protože si uvědomujeme její nezastupitelnou roli při ochraně zdraví a majetku občanů.

Nominaci Jiřího Petiry na velitele úpické jednotky jednoznačně schválila Rada Města Úpice a také Hasičský záchranný sbor Královéhradeckého kraje, který posuzuje odbornou způsobilost.

Martin Kořízek, místostarosta

»» VĚCI KOLEM NÁS ««
MINIREFERENDUM, ZEPTALI JSME SE...

Sirkárna v Úpici

Výroba sirek v Čechách započala kolem první poloviny 19. století. Také v našem městě se uchytila. Ruční výroba sirek se provozovala v domě na Poříčské ulici č.p. 257 na silnici k Havlovicím (dnes Regnerova ulice). Majitelem sirkárny byl Jan Nyklíček. Pracovalo v ní asi 35 dělníků. Během své existence dvakrát vyhořela, a to v roce 1866 a 1872. Když zde výroba sirek zanikla, zakoupila objekt firma Bratři Buxbaumové a přestavěla ji na byty pro zaměstnance své nově postavené textilky (později Texlen 22).

Dnes již tato budova nestojí (byla zbourána kolem roku 1930) a na jejím místě po pravé straně silnice na Havlovice stojí řada garáží. Jak taková ruční výroba sirek v úpické sirkárně probíhala, popsal ve svém článku František Matouš. Článek vyšel v roce 1928 v časopise Kladské pomězi. Pojdme si tedy zavzpomínat.

Kolem r. 1870 pracovalo o sirkách ve městěčku v chaloupkách dost lidí. Ředitelem výroby sirek byl starý Drtina a bydlil v sedničce pod střechou. Dozorcem výroby byl starý „Johanes“ (p. Jan Nyklíček). Každou chvíli vytahoval svou pikslu se šňupcem, a když ji uložil do kapsy, vytáhl z jiné kapsy velký květovaný fialový šátek, kterým vykonal očistu nosu i dlouhého černého plnovousu.

Za sirkárnou zela velká jáma pro odpady z výroby sirkové. Z druhé strany hned pod schody byla zřízena velká žumpa

s přítokem vody z blízké studánky, kam se pořád chodilo pro pitnou vodu, i v noci při lucerně. Do té žumpy se shora házely „hořící mašinky“, které často při výrobě chytaly.

„Mašinky“ byla prkénka asi 30 krát 30 cm s dvěma dřevěnými šrouby, kterými se k sobě utahovaly dosud neomáčené sirky, které byly pěkně urovnané mezi těmito šrouby. Konečky sirek se nejdříve omáčely v síře, a když oschly, ve fosforu. Nakonec se sirkami naplnily papírové krabičky (půlkrejcarové) a větší dřevěné kulaté (krejcarové).

Špony (luby) na dřevěné krabičky vyráběl jakýsi Špiller, člověk veliký, silný, věčně jen v kalhotách a rozhalené košili, na prsou zarostlý jako Esau. Měl primitivní dřevěnou hobličku na čepech s dlouhou pákou, kterou potahoval široký, asi přes půl metru dlouhý hoblík a pod ním byl odměřen kus fošny. Po každém zabrání vyhobloval špon (lub), ze kterého se dělaly dřevěné krabičky „kartánle“. Doma na pařeze vysekával dýnka na dolejší půlku

Sirkárna stála u silnice na Havlovice naproti textilce Bratři Buxbaumů. Dnes je tam řada starých garáží.

krabičky (spodky) a na hořejší, o něco větší (svršky).

Sirkami naplněné krabičky se balily do bedniček z velmi slabých lubů, zalepovaných papírem.

Výroba škatulek pro sirky byla zaměstnáním odděleným a průmyslem domáckých. Na papírové krabičky dávala firma rozmanitě potištěné archy papíru, na nichž byl již vyznačen rozměr ke stříhání. Lepily se pak na kolíčky, které zapůjčovala firma. Papírové krabičky měly výhodu, že se nemusely dávat vysoušet. Když byly na kolíčkách vylepeny, házely se prostě na hromady na podlaže, na jednu hromadu svršky, na druhou spodky. Když zaschly, navlékaly se do sebe a vždy po tisíci kusech se odváděly. Těch tisíc kusů byla hojná kupa, a protože se nesměly pomačkat, nosili je lidé obyčejně v cíchách. Od tisíce se platilo 7 krejcarů.

Lépe se platilo od krabiček dřevěných, ježto procedura pracovní byla delší. Mělo-li se vyrobit tisíc kusů dřevěných, bylo k tomu potřeba dvou lidí a vytrvalé práce od 4 hodin ráno do 9 hodin večer. Jeden vyrobil tisíc spodků a také tolik svršků na kolíčkách, pak kolíček otočil a zastrčil do presu. Když byl lis plný, postavil jej na kamna (v létě na slunce) a než uschnul, „kolíčkoval“ se další pres. Druhý dělník měl na starosti želízky vysekávat z lubu tisíc dýnek do svršků a tisíc spodků zadýnkovat. Po zadýnkování se svršky se spodky do sebe navlékly a kulatá dřevěná krabička se uložila. Od práce měli 40 krejcarů.

Tenkrát se se sirkami obchodovalo po domech (hausírovalo). Obchodníci přicházeli z daleka do úpické sirkárny s krosnami (nosidla ze dřeva se čtyřmi až dvoumetrovými sloupky a dnem), do nichž srovnali 20–30 velkých krabic, každá asi po 40 krabičkách krejcarových nebo dvojnásob půlkrejcarových.

Sirkárna ovšem obchodovala sama také a rozvážela sirky párovým potahem po okolí.

Nutno ještě podotknout, že práce v sirkárně, zejména při fosforu byla zdraví velmi nebezpečná. Zvláště způsobovala záněty dásní a nebyl řídký případ, že lidé po léta v sirkárně pracující měli dlouholetým kvašením dásní obličej znetvořený, ač mnohý přece i při svém znetvoření dožil se značného věku.

Nakonec ještě vzpomínku na nešťastnou příhodu svého mládí. V odpadkové jámě u sirkárny jsme my kluci ledacos hledali. Mezi jiným i kapky zaschlého fosforu, které po omocnění sirek ve fosforu z „mašinky“ na zem odkapávaly a vymetaly se na smetiště. Když na haldě uschly, sbírali jsme je, kladli jednotlivě na kámen a oblázkem jsme na ně tloukli, což způsobovalo rány jako od kapslíků. Tož jednou, když jsem pásl krávu na louce, nasbí-

ral jsem si fosforových hlaviček před sirkárnou plnou kapsičku u vesty. Když jsem přihnal z pastvy domů, postavil jsem se k troubě u kamen a ohřívám se. Matka měla v náručí ročního bratříčka a vařila nám na kamnech večeři. Najednou ty hlavičky v mé kapse chytly a pšššš..., jiskry ze mne jen sršely. Matka se ulekla, ale v okamžiku položila chlapečka na podlahu, přiskočila ke mně, zabalila mě do sukní, a bylo po nebezpečí. Oheň byl uhašen, jen košile, vesta a kamizola ještě doutnaly, což se už pak snadno uhasilo. Ovšem, na pravém boku mi zbyla popálenina. Pociťoval jsem žár v obličejí. Přiložím si na tvař obě dlaně a hle, na nich sloupaná kůže z obličejí. Kdybych se dlaněmi dotkl očí, mohl jsem pozbýt zraku...

Poznámka: ve Schreiberových pamětech města Úpice z roku 1922 se dočteme ještě o jedné sirkárně: „V Betlémě bývala sirkárna Josefa Pazourka (č. 262), nyní hostinec „Kréta“, kdež má tělocvičný spolek „Orel“ své místnosti“.

Sepsal Milan Ježek, kronikář města Úpice.

Průzkum: Češi špatně zacházejí s použitými e-cigaretami

Více než polovina kuřáků elektronických jednorázových cigaret vyhazuje použitý přístroj do běžného komunálního odpadu. A to i přesto, že téměř 50 % z nich ví, že vaporizér v sobě má zabudovanou baterii. Jak aktuální průzkum společnosti Ecobat* dále ukázal, téměř 90 % uživatelů e-cigaret netuší, že použitou elektronickou cigaretu mohou vrátit tzv. kus za kus do trafiky či jiného prodejního místa. Do sběrných nádob, určených pro ekologickou likvidaci baterií, odnáší vybité přístroje 8 % dotazovaných.

Společnost Ecobat, která v tuzemsku již 20 let organizuje sběr všech odpadních baterií a zajišťuje proces jejich třídění a následné recyklace, realizovala průzkum na téma recyklace použitých jednorázových elektronických cigaret. Důvodem je zvyšující se obliba vapování, zejména mezi mladými lidmi, a s ní spojená nutnost edukace veřejnosti o správném zacházení s použitými přístroji. „Jak nám potvrdily výsledky průzkumu, vapování je populární zejména mezi lidmi ve věku od 18 do 26 let. V tomto vzorku kouří elektronické cigarety dokonce 42 % dotazovaných. Téměř stejné procento z nich ale neví, že v e-cigaretě je částečně nabitá lithiová baterka, která by mohla způsobit zahoření přístroje,“ komentuje výsledky Kateřina Vránková ze společnosti Ecobat a pokračuje: „Zarážející také je, že naprostá většina respondentů z této věkové skupiny neví, že vybitý přístroj mohou bezplatně vrátit do trafiky. Každý prodejce má totiž povinnost odpadní baterie i elektrozařízení od zákazníka zdarma odebrat při nákupu nového výrobku.“ Prodejny s větší prodejní plochou (nad 200 m²) musí zřídít veřejné místo pro sběr použitých malých elektrozařízení.

Kam vyhazujete elektronické cigarety po jejich vykouření? (uvedeno v %)

	18–26 let	27–35 let	36–44 let	45–53 let	54–65 let
Do běžného směsného odpadu	66,7	55,6	61,1	46,2	48,4
Odnáším je zpět do trafiky či obchodu, kde jsem je koupil/a	14,3	7,4	4,2	11,5	3,2
Do sběrné nádoby na baterie (v obchodě, na poště, na MÚ...)	9,5	22,2	0	15,4	25,8
Do červeného kontejneru, který je určen k ekologické likvidaci malých elektrospotřebičů	9,5	7,4	21,7	19,2	12,9
Jiné	0	7,4	13	7,7	9,7

Vliv e-cigaret na životní prostředí

Podle oficiálních zdrojů CDC (Centers for Disease Control and Prevention) se v období od ledna 2020 do prosince 2022 jen v USA zvedl prodej e-cigaret z 15,5 milionu na 22,7 milionů. Celosvětově se počet lidí holdujících vapování pohybuje kolem 82 milionů. Nejen výroba, ale zejména nesprávná likvidace vybitých e-cigaret má však zásadní vliv na životní prostředí.

Téměř 90 % účastníků aktuálního průzkumu společnosti Ecobat uvedla, že si je vědoma toho, že výroba elektronických cigaret není ekologická.

Nerozebírat, ale správně třídit

Každá elektronická cigareta obsahuje předem nabitou baterii. „Ve společnosti panují myty, že by uživatelé měli e-cigarety před vyhozením rozebrat. Odpověď je ne. Nejjednodušší a správnou cestou k ekologické likvidaci je vybitý přístroj odevzdat v prodejně, kde si ho koupili anebo ho vyhodit do červeného kontejneru určeného pro drobná elektrozařízení,“ uzavírá Vránková.

* Průzkum byl realizovaný přes platformu Instant Research v červenci 2023 na vzorku 525 respondentů. ECOBAT je česká nezisková hospodařící společnost, která již 20 let zajišťuje komplexní služby spojené se zpětným odběrem baterií. V roce 2022 se stala první společností v České republice, která získala nové oprávnění od Ministerstva životního prostředí k provozování kolektivního systému pro zpětný odběr odpadních baterií v České republice.

ECOBAT organizuje sběr všech odpadních baterií – od monočlánek přes baterie z elektrokol, AKU náradí nebo fotovoltaických systémů až po autobaterie a baterie z elektromobilů. Zajišťuje také proces jejich třídění a následné recyklace. Odpadní baterie lze odevzdat na více než 28 000 sběrných místech po celé České republice. ECOBAT je mimo jiné také zapojen do aktivit ČAOBH, je členem evropské asociace EUCOBAT sdružující národní systémy zajišťující sběr baterií a partnerem evropského sdružení RENEOS, které pro výrobu baterií zajišťuje sběr, opakované použití, přepravu a recyklaci lithiových baterií.

Mgr. Martina Vokrouhliková

Perly Broumovského mezihoří

Jako tichý noční přízrak se pták soví vrací z lovu svého. Proplouvá mezi tajemnými obřímí stíny, které v pološeru ranním vystupují z lesních porostů a chladných roklí, aby svá sloupovitá kamenná těla na odív ukázati mohly. Vycházející slunce začíná osvětlovat tento kraj roztodivný, v jehož září se objevují mohutné bloky a věže skalisté, kamenní strážci území, jež je největším skalním městem Evropy střední.

Kdybyste stáli na konci éry druhohorní na pískovcové plošině, jež byla dnem moře křídového, stěželi byste uvěřili, že tam dole pod Vámi bude za cca 80 mil. let čilý turistický ruch. Matka příroda tu začala tvořit své kolosální výtvořky a za pomoci vody, slunce a větru postupně vytesávala do masivu skalního jeho tvář a měnila tak ráz celé krajiny této.

Ano čtenáři, toto jsou Teplicko-Adršpašské skály. Oblast fascinujících pískov-

pokračování na straně 6

Perly Broumovského mezihoří

cových útvarů, tvořících se miliony let, aby po čas tento věkovitý dozrály do podoby dnů dnešních a svou krásou a majestátností mohly učarovat pohledům lidským.

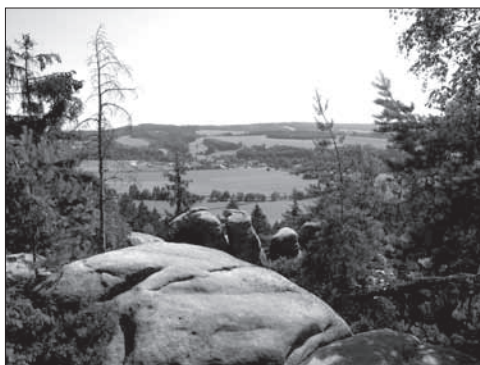
Tak zkus se poutníče milý zatoulati do krajiny té, která skrývá nejen nebetyčné výtvořiny přírodní, jež se do skalních útvarů bizarních a jezírek tajemných promítly, ale i též historii novodobější, tudíž člověčí, která se v podobě skalních zřícenin hradních zde též nachází. A když se vyšplháš na nejvyšší bod, který se Čápem nazývá, tak z rozhledny tamní budeš mít tuto oblast Čech východních jak na dlani.

I nedaleká stolová hora Ostaš je nevšedním dílem přírodním. Skalní bludiště, kamenné čertovo autíčko a jiná fantaskní skaliska Vám spolu s nádhernými výhledy do krajiny okolní dají do povědomí nevšední zážitky z výletů do těchto kouzelných míst.

Pokud chtějí lidé dosáhnouti dna mořského, musí se potopit do hloubek vodních, aby ho spatřiti mohli. Zde paradoxně musíte vylézt do skalních věží na vrchol jejich, abyste si sáhli na dno moře prastarého.

A když Vaši praprotomci regionu úpického budou za několik tisíců či milionů let chtít navštívit tato města skalní, nebudou muset vyjíždět tak daleko. Budou ho mít přímo nad hlavami svými v oblasti, jež se honosí názvem hory Jestřebí.

Ing. Běťák Daniel

Vydejte se za Čapky do Kladského pomezí

Karel, Josef a Helena Čapkovi – slavné sourozenecké trio s kořeny v Kladském pomezí, které patřilo mezi významné osobnosti kulturního života meziválečného Československa. Vydejte se poznávat jejich dílo i životní osudy do jejich rodného kraje „mezi Úpou a Metují“ v roce, kdy si připomínáme výročí 85 let od úmrtí Karla Čapka.

K L A D S K É
P O M E Z Í

V Malých Svatoňovicích na úpatí Jestřebích hor sídlí Muzeum bratří Čapků, které vzniklo již v roce 1946 v rodném domě Karla Čapka. Naproti se nachází obnovený park se sousoším obou bratrů, ale také s interaktivními tabulemi, které malé i velké návštěvníky seznamují především s jejich dětskou tvorbou. Nad obcí se tyčí vrch Žaltman se stejnojmennou rozhlednou. Nedaleko od něj najdete ukrytou Lotrandovu sluj, kde v 16. století skutečně žil loupežník Sandman, který se stal předlohou pro pohádku O loupežníku Lotrandovi.

Město Hronov je známé především jako rodiště Aloise Jiráska, ale narodili se tu i Helena a Josef Čapkovi. Později, když rodina žila v nedaleké Úpici, sem všichni sourozenci jezdili za svými prarodiči do mlýna. Dnes jej můžete navštívit i vy! Čapkův mlýn neboli Stará papírna je od loňského roku otevřen pro veřejnost. Děti zabaví zdejší „poznávací“ pohádkových příběhů z knihy Devatero pohádek a dospělí zaujme expozice věnovaná dalším významným hronovským rodákům. Od mlýna se můžete vydat po naučné stezce s názvem „Cesta psa Voříška“, na jejímž konci vás čeká dechberoucí výhled z rozhledny ve Vysoké Srbské.

V Úpici, která je centrem Jestřebích hor, rodina prožila celých 17 let. Není proto divu, že se místa z blízkého okolí často objevují v Čapkových pohádkách. Čapkovu vilu tady

najdete dodnes, ale dům již slouží zcela jinému účelu, sídlí v něm Policie České republiky. S příběhem rodiny MUDr. Antónína Čapka se můžete seznámit v expozici Městského muzea a galerie J. W. Mezerové. To spravuje i nejstarší dochovaný objekt ve městě, unikátní úpickou Dřevěnkou, kterou byste určitě neměli při své návštěvě minout.

Více tipů na výlety s čapkovskou tematikou najdete na webu www.karelcapek.cz.

Bc. Markéta Tomanová, foto T. Menec

Babí léto láká k cyklovýletům Kladským pomezím!

Letní prázdniny utekly jako voda, ale období výletů, putování a toulání se krajinou rozhodně nekončí. Užijte si pohodové dny pozdního léta a vydejte se na cyklovýlet Kladským pomezím.

I v září můžete na svých cestách využívat turistické autobusy s přepravou kol, které vás dovezou na zajímavá místa našeho regionu či zpět. V provozu jsou o víkendech a o státních svátcích až do 1. října. Vybrané spoje jezdí dokonce až do konce října. Jedná se o linky 396 z Deštného v Orlických horách do Jaroměře, 361 z Police nad Metují do Karlůva a 363 z Police nad Metují do Hlavňova.

Cyklistických tras, po kterých se můžete projet, najdete v našem regionu nespočet, proto vám zmíníme alespoň několik tipů. Nenáročný, přibližně 20 km dlouhý výlet na kole si užijete okolo vodní nádrže Rozkoš po cyklostezce, která je již z velké části hotova. Výhledy na trpytící se hladinu „východočeského moře“ rozhodně stojí za viděnou. Přírodní krásy Jestřebích hor, památky připomínající zdejší hornickou minulost, místa spjatá se sourozenci Čapkovými či hrad, kterému se přezdíval východočeské Pompeje, poznáte, když se vydáte na přibližně 25 km okruh ze Rtyně v Podkrkonoší přes Jívku, Malé Svatoňovice a Úpici až na zříceninu hradu Vízmburk. Romantickými a nostalgickými místy známými z románu Babička vás provede 35 km dlouhý okruh Boženy Němcové v okolí Ratibořic. Skuteční fajnšmekři a zdatní cykloturisté si mohou vyšlápnout po kopcích a výhledech Novoměstska. 70 km trasa vás zavede z Nového Města nad Metují do okolních obcí, kde si užijete nejen rozmanitost zdejší krajiny, ale také genius loci historických událostí, které se zde odehrály v době, kdy byla oblast součástí významné kupecké stezky vedoucí do Kladska.

Mnohem více informací, tipů na cyklovýlety, přehled cyklotras a jízdní řády cyklobusů najdete na www.kladskepomezí.cz/aktivita/cyklistika. Bc. Markéta Tomanová

Bezpečný pohyb po krkonošských horách

Destinační společnost pro turistickou oblast Krkonoše, Krkonoše-svazek měst a obcí, pro obyvatele i návštěvníky regionu vydala článek na téma „Bezpečně po horách“. V něm shrnuje a opakuje to nejdůležitější, co by měl každý z nás mít před výletem do hor na paměti. Poradí s vybavením, aplikacemi, které mohou zachránit život, upozorňuje na možnost uzavírek, připomíná pravidla chování na území národního parku. Jeho autorka Alena Cejnarová, manažerka Destinační společnosti Svazku Krkonoše, ho zpracovala k praktickému využití a k užitečnosti všem.

Z materiálu vyplývá, že jsou Krkonoše sice jediné české hory s vysokohorským rázem, někteří z nás však mohou mít tendenci je podceňovat. Klima na hřebenech je specifické a nevyzpytatelné. Označení „ostrov arкто-alpínské tundry“ může mnohé naznačit.

„Vzpomeňme na majitele Luční boudy, Jakoba Rennera, který při sněhové vánici umrzl za pravého poledne jen čtyři sta metrů od boudy, na které celý život žil a hospodařil,“ uvádí příklad A. Cejnarová a doplňuje: „Než vyrazíte na túru, zopakujte si pár pravidel, která bychom měli pro vlastní bezpečí dodržovat.“

Jak se připravit na horskou túru?

1. Nechodte sami, nebo informujte o trase

Ideální je vyrazit do hor minimálně ve dvou, nejlépe ve třech. Pokud se hodláte vypravit samostatně, řekněte někomu, po které trase se budete pohybovat. Případně ji zadejte do aplikace Záchranka.

2. Stáhněte si do mobilu aplikace Záchranka a Mapy.cz

Obě aplikace patří k základnímu vybavení (nejen) na horskou túru. Aplikace Záchranka vám usnadní řešení krizové situace a může rozhodnout o tom, zda se k vám složky integrovaného záchranného systému dostanou skutečně včas. **Stisknutím jediného tlačítka** odešlete v kritické situaci nouzovou zprávu s informací o vaší přesné poloze a zároveň vytvoříte linku 155. Při pohybu na horách je velmi užitečné přímé napojení na Horskou službu a využití funkce Elektronická kniha túr. Stáhněte si aplikaci Mapy.cz, ale také **offline mapy**. Nemusíte pro navigaci v terénu spoléhat na data, která mohou být na některých místech v horách a údolích nedostupná. Obě aplikace jsou ke stažení zdarma na Google Play a AppStore.

3. Sledujte počasí

Horské počasí je zrádné, ne vždy lze jeho vývoj předpovídat. Jak řekla meteoroložka Alena Zárybnická v podcastu Svazku Krkonoše: „**V horách je jinak vždycky úplně všechno.**“ Je tu silnější vítr a tím se počasí mění rychleji. Nelze spoléhat na předpověď aplikací ani na meteorologický radar. Do hor buďte vybaveni na všechny varianty. Před výletem se podívejte na webkamery, mnoho z nich je umístěno i na hřebenech a přiblíží vám skutečný stav povětrnostních podmínek.

4. Zjistěte si maximum informací o trase

Důležité jsou přesné informace o délce, převýšení a celkové náročnosti trasy. Doporučujeme udělat si přehled, zda jsou podél trasy boudy, útulny nebo jiná útočiště pro potřebu odpočinku i občerstvení. Podívejte se na aktuální omezení či uzavírky. Jsou běžné v souvislosti s údržbou tras, na jaře omezují vstup na místa tokajících tetřívků. Informace jsou zveřejněny na portálu Správy KRNP na ags.krnapp.cz/mapy/omezenipruchodu.

5. Sbalte do batohu potřebné

Co by nemělo v batohu chybět? Náhradní oblečení včetně čepice a ponožek, mikina, lehká bunda, nepromokavá vrchní vrstva nebo pláštěnka, lékárnička, opalovací krém a sluneční brýle. Jídlo a pití.

6. Dodržujte pravidla v národním parku

Příroda Krkonoš ukrývá poklady světového významu, a právě proto tu byl již roku 1963 vyhlášen národní park. Pravidla chování na jeho území určuje Návštěvní řád a platné zákony. Základním pravidlem je – zůstaňte na cestě. Ta další pročtete na www.krnapp.cz.

7. Pozor na jiná pravidla v Polsku

I na polském území je příroda Krkonoš chráněna národním parkem. Platí zde jiná pravidla, včetně poplatku za vstup. Lze ho uhradit online. Je z něj vyjmuta Cesta česko-polského přátelství. Mějte na paměti, že v polské části parku je turistika povolena od svítání do soumraku, psi musí být na vodítku, opatření náhubkem.

8. Chodte „beze stop“

Co dělat, když „příroda volá“ a horská bouda v nedohlednu? Chovejte se tak, aby místo toalety vypadalo po vašem odchodu stejně, jako před příchodem, nejlépe pod zeminou. V klidových územích nechodte mimo cestu, vyhněte se vodním zdrojům. Základní pravidla shrnuje web www.chodimbezestop.cz.

9. Naslouchejte povolaným

Členové **Horské služby** jsou vzdělanými odborníky. Nechme si od nich poradit. Budme při pohybu na horách pokorní. Slovy Ludvíka Strejčka „horskoslužebníka“ ze Špindlerova Mlýna „**Hory to nebezpečí s sebou nesou.**“

Celý článek i s odkazy najdete na www.krkonoše.eu/bezpecne-po-horach.

Alena Cejnarová a Dáša Palátková. Fotografie: archiv Svazku Krkonoše.
www.krkonoše.eu

Zubní pohotovost září 2023

ordinační hodiny: sobota, neděle, svátek 08.00–12.00 hod.

2.–3. 9.	ImplaDent s.r.o.	Nábř. Václava Havla 208, Trutnov	720 072 605
9.–10. 9.	K2 stomatologie, s.r.o.	Pražská 537, Horní Předměstí, Trutnov	776 557 805
16.–17. 9.	SANOVA s.r.o.	Zubní ordinace č. p. 100, Pilníkov	499 898 125
23.–24. 9.	ZDRAVÝ ÚSMĚV TU s.r.o.	Polská 367, Trutnov	703 352 799
28. 9.	MUDr. Miroslava Vojáčková	Polská 91/14, Trutnov	499 815 229

zdroj: <http://www.kr-kralovehradecky.cz>

Matriční události a občanské slavnosti za I. pololetí 2023

Za I. pololetí roku 2023 se narodilo celkem 27 dětí – 13 chlapců a 14 dívek.

V tomto období zemřelo 38 občanů – 21 mužů a 17 žen.

V Úpici byly uzavřeny 4 sňatky. V obci Batňovice 1 sňatek, v obci Havlovice 2 sňatky, v obci Maršov u Úpice 1 sňatek a v obci Suchovršíce 2 sňatky.

Slavnostního uvítání nových občánků do života se v I. pololetí, ve dvou termínech, zúčastnilo celkem 10 dětí. Hudební doprovod zajišťovala paní Mgr. Radka Řeháková a děti ze Základní školy Bratří Čapků. Děti z Mateřské školy Úpice v doprovodu paní učitelky Jaroslavy Říhové přednesly miminkům a rodičům krátké kulturní pásmo.

Členky Sboru pro občanské záležitosti navštívily při životních jubileích 80, 85, 90 a 95 let celkem 46 spoluobčanů. Při osobní návštěvě předaly jubilantovi gratulaci, dárkový balíček a květinu. Jubilanti se podepsali do pamětní knihy Města Úpice. Ještě jednou přejeme hodně zdraví.

Se stejným přáním také navštívily manželské páry, které oslavily diamantovou nebo zlatou svatbu. Celkem tři manželské páry toto jubileum, se svými nejbližšími, oslavily přímo v obřadní síni Městského úřadu v Úpici. Také těmto jubilantům přejeme pevné zdraví a mnoho krásných společných chvil.

Narozené děti

10. 5. 2023 Kristýna Machová
24. 5. 2023 Malie Sigl

V této rubrice zveřejňujeme pouze ty děti, jejichž rodiče k tomu dají písemný souhlas.

Matrikářka: Edita Dvořáková

ZUŠ A. M. BAXTON, ÚPICE

Návštěva z Ameriky v ZUŠ A. M. Buxton, Úpice

V sobotu 10. června 2023 v 11 hodin dopoledne jsem přijala ohlášenou návštěvu z Aljašky. Několik dní před příjezdem mi napsala paní Janet Gellert, že plánuje cestu do Evropy a ráda by se podívala do vily, kde sídlí Základní umělecká škola Anne Marie Buxton. Paní Janet Gellert se představila jako mladší sestra Anne Marie, která darovala budovu městu Úpice. Psala, že se v Evropě schází se svou sestřenicí, která žije v Austrálii a tak by ráda spojila okružní cestu

po Evropě právě s návštěvou Úpice. Čekala jsem dvě starší dámy, kterým ukážu školu, krásné nové učebny v podkroví, úžasný ateliér výtvarného oboru, promluví o úspěších našich žáků, prostě jak hezky naplňujeme odkaz paní Anny Marie Buxton. Večer, cca 13 hodin před plánovaným příjezdem mi paní Janet sdělila, že jsou již všichni jako expedice ubytováni v Praze a že školu navštíví dalších 16 členů její rodiny, tedy mám očekávat malý zájezd. To jsem opravdu nečekala. Ale vzhledem k tomu, že mne ten víkend navštívila dcera Helena, která dobře mluví anglicky, nebylo se čeho obávat. Dopoledne jsem připravila výstavu fotografií s obnovou střešiny a interiéru v podkroví, nakoupila a připravila občerstvení a očekávala návštěvu. Paní Janet (86 let) přijela se svým manželem (92 let) a se svými třemi dětmi (dvě dcery a jeden syn) a jejich rodinami. Neuvěřitelná životní síla a energie vstoupila do vily, kde sídlí škola. Všichni si nadšeně prošli budovu, a při kávě a občerstvení poslouchali, jak jim paní Janet a jeden z vnuků hraje na klavír v naší koncertní aule. Diskuze byla velická, a já byla opět dojatá, protože jsem si uvědomila, jak to muselo být těžké pro celou rodinu, když museli opustit svůj krásný dům po pár letech obývání z důvodu nastupujícího nacismu a války. Jak je toto téma v dnešní době aktuální!

Nakonec jsem ještě udělala průvodkyni po městě, neboť paní Janet chtěla ukázat svým potomkům i fabriku, kterou její rodina kdysi vlastnila. Bohužel, z továrny zbyly jen ošklivé budovy, Textleny postupně zanikly. Naštěstí jsou ve městě i jiné objekty, takže bylo o čem vyprávět.

Návštěva odjela mikrobusem ve 14 hodin směr Trutnov Poříčí na oběd, který jsem jim v rychlosti ještě objednala. Myslím, že všichni byli nadšení a spokojení. Nevím, zda to byla návštěva poslední, neboť hlavně ti starší z rodiny byli velmi vitální. Loučili se slovy, že věří, že se nevidíme naposledy.

Eva Matoušková

Zahájení školního roku v ZUŠ A. M. Buxton, Úpice

Srdečně vítáme všechny nové a stávající žáky ve školním roce 2023–2024. Začátek školního roku bývá vždy hektický, ale věříme, že vše proběhne s lehkostí a úsměvem na tváři.

Stále máme volná místa do literárně-dramatického oboru, takže můžete v případě zájmu vyplnit elektronickou přihlášku přes náš elektronický systém www.izus.cz

Doporučujeme Vám sledovat naše webové stránky www.zusupice.cz, kde naleznete potřebné informace k zahájení školního roku. Všem žákům přejeme mnoho úspěchů, radosti a jedinečných uměleckých zážitků.

Za kolektiv pedagogů Iveta Jonová, zástupkyně ředitelky školy

Ve středu 21. června zavítal do Základní školy Bratří Čapků animátor, kameraman, střiháč a režisér v jedné osobě, pan Jaroslav Nykl. Naším žákům 1.–4. ročníku ukázal, jak vzniká animovaný film. Málokdo z nich věděl, jakou to dá práci, vytvořit takový film. A že má pan Nykl zkušenosti, o tom žádná. Léta pracoval v Krátkém filmu a rozpohyboval spoustu postavíček, které všichni známe, třeba Rumcajse nebo Křemílk a Vochoomůrku. Animaci se věnoval i po odchodu z Krátkého filmu, kdy v této sféře podnikal, a i dnes v důchodovém věku. A že to není žádný „troškař“, o tom svědčí ceny ministerstva kultury a ocenění z mnoha festivalů u nás i v zahraničí. Dětem samozřejmě ukázal i několik svých vlastních filmů a velice ochotně zodpověděl všechny zvědavé otázky. Během dvou dní, které jsem s manželi Nyklými strávil, jsem poznal, že jsou to velice hodní, chápaví a skromní lidé. Velmi jim děkuji za jejich návštěvu naší školy a přeji jim do dalších let vitalitu a především zdraví.

Po 4 letech jsme se vydali c CK Viktoria počátkem srpna s 34 dětmi Základní školy Bratří Čapků autobusem do přímořského městečka Biograd na Moru. Čekalo nás krásné počasí a teplé moře. Ubytování byli v 5lůžkových mobilheimech s vlastním WC a koupelnou, uprostřed borovického háje, kousek od pláže. Snídaně, obědy a večere nám zajistila CK formou polní kuchyně. Vařily nám 2 kuchařky z Mikulova přímo v areálu. Celý týden jsme dováděli v moři, potápěli se, opalovali, cpali se zmrzlinou a hráli si. Jedno dopoledne jsme si vyčlenili na procházku po městečku Biograd a jeden den strávili na výletu lodí za delfíny na ostrov Vrgada ležící mezi Zadarem a Šibenikem. Přivezli jsme vylovené mušle, spoustu suvenýrů pro naše nejbližší a mnoho hezkých zážitků. Děti se chovaly vzorně, poslouchaly a nemuseli jsme řešit žádný závažný problém. Všichni jsme si pobyt u moře užili a třeba bude někdy možnost ho zopakovat.

Na konci školního roku jsme jeli s nejlepšími žáky Základní školy Bratří Čapků na pro ně zasloužený výlet. Naším cílem byl Hradec Králové. S žáky 5.–9. ročníku jsme vyrazili na LASER GAME, menší děti si užily dopoledne v TONGU. Obě skupiny se pěkně vyřádily a opět se setkaly v autobuse. Další zastávkou bylo FUTURUM. Zde dostali všichni čas na posílnění se nějakou tou dobrotou a případně i nákupy. Po nákupním centru se chodilo ve skupinkách a ti nejmladší s pedagogickým dozorem. A pak už čekal poslední bod našeho programu, filmové představení. Děti si mohly vybrat z několika filmů, a tak snad byly všechny spokojené. Na úpické náměstí jsme dorazili až po 19. hodině. Byl to vydařený, i když samozřejmě náročný den. Na dětech ale nějaká velká únava patrná nebyla, to spíš na nás. Tak zase za rok! Akce se uskutečnila se sponzorskou podporou firmy Elektro Lelek s.r.o.

Martin Dytrych

Přes 20 dětí Základní školy Bratří Čapků se v červenci zúčastnilo týdenního turistického pobytu na chalupě U Supa v Orlických horách. Během pobytu nám

prálo dopředu objednané počasí. Sbírali jsme razítka na Kačenčině stezce, odměnou byl minigolf. Během pobytu nás provázely tyto aktivity: lanovkou na Studený vrch, lanové centrum, workshop v keramické dílně, karneval, stezka odvahy, šipkovaná, koupání v bazénu a další hry a aktivity. Děti nezlobily, nebrečely, nedupaly po chalupě, nebály se stezky odvahy, neměly nepořádek, samostatně usínaly před večeří, neměly mokré ručníky a plavky v posteli a spoustu jiných ne ne ne. Po celou dobu byly báááječnééé!!

Poslední červnovou sobotu pět lánských žáků čekala dlouhá cesta do Opavy, která hostila republikové finále Soutěže mladých zdravotníků. V každé kategorii soutěžilo 10 týmů z celého Česka. Na sedmi soutěžních stanovištích mladí zdravotníci ošetřovali zlomeniny různých částí těla, popáleniny, zranění po pádu ze stromu, cizí tělesa v ráně, bezvědomí, krvácení, pobodání hmyzem, přehřátí, transportovali zraněné a předvedli své umění v obvazové technice. Zatažená obloha po celý den a chladno nemohly pokazit příjemnou atmosféru, která zde panovala. Lánská hlídka ve složení Alžběta Petirová, Daniela Strachotová, Tereza Vítová, Petr Balcar (všichni 5. A) a Veronika Vlčková (3. A) předvedla vynikající výkon. V konečném pořadí jim patří 4. místo. Pouhých pět bodů je dělilo od 3. místa a 10 bodů od 2. místa. Gratulujeme k vynikajícímu umístění a děkujeme za vzornou reprezentaci lánské školy.

9

Dva poháry z Grand Prix na Lánech

Po covidové pauze se v letošním školním roce bez omezení rozběhly celoroční sportovní soutěže Grand Prix okrsku Úpice pro první a druhý stupeň. Obě soutěže vždy končí atletickými závody ve Všesportovním areálu Květoslava Matysky, které pořádá lánská škola. V kategorii 1. stupně putovní pohár z roku 2019 obhájila ZŠ Úpice-Lány. Stříbrná byla ZŠ

a ZUŠ Rtně v Podkrkonoší, třetí ZŠ Bratří Čapků a čtvrtá ZŠ Malé Svatoňovice. Stejně pořadí na prvních třech místech bylo i v kategorii žáků 6.-9. tříd. Lánská škola vyhrála pouze o jediný bod před ZŠ a ZUŠ Rtně v Podkrkonoší. Třetí skončila ZŠ Bratří Čapků, čtvrté Městské gymnázium Úpice a pátá ZŠ Malé Svatoňovice. Děkujeme všem organizátorům okrskových soutěží za skvělou organizaci a bezproblémový průběh všech závodů ve školním roce. Sportovcům patří poděkování za předvedené sportovní výkony a sportovní chování.

Text i foto Vendula Janečková

Příměstské tábory na ZŠ Úpice-Lány

Co s dětmi o prázdninách, když rodiče nemají hlídání? Tento problém pomáhá již třetím rokem vyřešit Základní škola Úpice-Lány, která nabízí nejen pro své žáky, ale i děti z okolí příměstské tábory. Hlavním pořadatelem je Petr Jiříček, bývalý žák školy, další vedoucí jsou většinou z řad členů lánského dětského parlamentu, účastníci předešlých táborů a paní učitelky ze školy. Letos proběhly opět dva turnusy, na kterých se vystřídal více jak

80 dětí ve věkové kategorii od 5 do 13 let. Každý den od 7:00 do 17:00 byl pro ně připraven zábavně – sportovní program.

Protože prevence není nikdy dost, přijela na oba turnusy Městská policie Úpice, která dětem připomněla důležitá telefonní čísla, ukázala jim policejní pomůcky, děti si vyzkoušely pouta, vysílačky, zbraně a na druhý srpnový turnus zavítal i policejní pesek, který na červencový běh nemohl z důvodu nemoci dorazit.

Dalším zajímavým hostem byl i bývalý voják pan Michal Kodousek. V rámci svého programu dětem poradil, jak se chovat, kdyby se ztratily, jak si postavit provizorní obydlí, poskytnout první pomoc, udělat oheň a co mít s sebou, když vyrazí na výlet do přírody.

Poslední dny v obou turnusech účastníci vyrazili na výlet, na jehož konci byl schovaný poklad. V rámci rozloučení proběhlo opékání, neformální posezení s rodiči, kteří donesli něco dobrého na zub, a pak už velké balení a odchod domů. Oba dva týdny se nesly v duchu legrace, zábavy a poznávání nových kamarádů. Podle zpětné vazby od rodičů si

děti tábory užily a někteří už si rezervovali místo na příští rok.

Na závěr bychom chtěli poděkovat všem sponzorům za jakoukoliv podporu, lánským kuchařkám a úpickému Přístavu za výborné obědy, které nám pomáhali připravit, a hostům, že si na nás udělali čas a dětem se věnovali celé dopoledne.

Za tým pořadatelů Iveta Jiříčková, foto Matěj Mach

Zlatý double Marušky

Ve středu 14. června 2023 se na Střední lesnické akademii v Trutnově konalo krajské kolo v poznávání přírodnin, do kterého z 1. místa kola okresního postoupila Marie Vlčková. Maruška díky své svědomité přípravě a zájmu o přírodopis nenechala nic na náhodě a opět vyhrála. Bravo, Maruško!

Vendula Janečková

Šťastný let, deváťáci!

Devět let uteklo jako voda a 35 žáků devátých tříd Základní školy Úpice-Lány se ve čtvrtek 29. června sešlo v Divadle Aloise Jiráska, aby se rozloučilo se školou, učiteli a zavzpomínalo na uplynulé roky. Na rozloučení byli samozřejmě pozváni i jejich nejbližší.

Letošní lánští absolventi se svými třídními učiteli naposledy navštívili školu, zamkli ji a nastoupili do vláčku, který je dovezl na slavnostní rozloučení do divadla. Programem prováděli pan Petr Kalousek, bývalý ředitel lánské školy, a pan Miloš Mach. Pozvání přijal i pan starosta Petr Hron, který deváťákům předal pár dobře míněných rad. Společný projev přednesli Petr Kalousek a Jakub Huček, bývalý a současný ředitel školy, s žáky se rozloučily i zástupkyně školy Dana Teichmanová a Jana Pižlová. Absolventi poté vyslechli proslov svých třídních učitelů a na oplátku poděkovali malým dárkem všem učitelům, dalším zaměstnancům školy, maminkám a tatínkům. Program byl doprovázen prezentacemi žáků z výletů, soutěží, školních akcí a tanečními a hudebními vystoupeními, která se nesla v duchu „devadesátek“. Na závěr deváťáci obdrželi poslední vysvědčení, tradiční slaměné klobouky a další menší pozornosti. Ti neaktivnější byli odměněni za úspěchy a práci pro školu.

Dalších 35 včeliček úspěšně vylétlo z lánského ÚLu. Budou nám chybět zdatní sportovci, zdravotníci, členové dětského parlamentu, účastníci vědomostních soutěží. Přejeme vám hodně štěstí, úspěchů ve studiu i osobním životě, lásky, spokojenosti, pohody. Užijte si život, cestujte, poznávejte!

Vendula Janečková, Martin Kejzlar,
třídní učitelé

NOVÉ KNIHY

KNIHY PRO DOSPĚLÉ

Adichie, Chimamanda Ngozi:

Co ti svírá hrdlo

Povídky plné krásy i smutku mapují střet dvou kultur a touhu po jejich sjednocení.

Vondruška, Vlastimil: Černá lilie

Další ze série historických detektivek, v nichž Oldřich z Chlumu se svými pomocníky řeší zapeklité případy. Tentokrát jde o vraždu sestřenice urozeného pána z hradu Valdek.

Třeštíková, Radka: Kde jsi, když nejsi

S expresí, otevřeností i humorem vyprávěný příběh bouřlivých vztahových zvratů.

Rygiert, Beate: Dům knih

Román o silných ženách a proslulém nakladatelství, zasazený do Berlína 20. let 20. století.

Henn, Carsten Sebastian: Pekař příběhů

Konec kariéry baletku Sofii zcela vykolejí. Co podniknout, když už nemůže dělat to, co miluje a co ji určuje? Když už netančí, kdo tedy vlastně je? Upadá do beznaděje, bez tance nevidí v životě žádný smysl. Bývalá tanečnice Sofie fascinovaně přihlíží, jak starý italský pekař Giacomo pracuje. Vlastně chtěla s výpomocí v malé vesnické pekárně hned zase přestat, avšak překvapivě tu najde mnohem více než zaměstnání.

Edwards, Emily: Nejlepší kamarádky

Dvě nejlepší kamarádky mají na srdci jen to nejlepší pro své děti. Netuší však, že na jednu věc mají naprosto odlišný názor, který jejich přátelstvím od základů otřese.

Jacobs, Anne:

Ateliér Rosen. Sny nové doby

Pokračování romantické série ze světa módních salónů, které se i v první polovině 19. století snažily zajistit zvláště svým klientkám půvabný vzhled, vkus a eleganci.

Colgan, Jenny: Pět set mil od tebe

Lissa je zkušená zdravotní sestra, léta pracující na pohotovosti. Jednoho dne však čelí násilí, které ji srazí na kolena. V rámci terapie cestuje na venkov, kde pozná nejen sílu přátelství, ale i lásku.

Fielding, Joy: Hospodyně

Jodi už nebaví neustálá snaha sladit chod rodiny, práci a potřeby vlastních rodičů. Jodin otec se stará o matku, která má Parkinsonovou chorobu. Uvítal by pomoc. Jodi se proto rozhodne najmout pro své rodiče hospodyně. Je to ale správné rozhodnutí?

Gibney, Patricia: Zlomené duše

Jednoho zimního rána jsou nalezeny dvě mrtvé mladé ženy. Obě se měly vdávat, obě na sobě měly svatební šaty a chyběl jim pramen vlasů. Vraždy se zdají být tak osobní, že

je inspektorka Lottie přesvědčená, že oběti musel zabít někdo, koho znaly.

Lejsková-Langová, Petra: Kde končí nebe

Příběh zdravotní sestry, která se probouzí na onom světě a dostane šanci znovu se vrátit do pozemského života.

Pažoutová, Jana: Dvojí ortel

Historický román, zasazený do českých zemí v polovině 17. století.

Thomas, Jo: Vůně španělských třešní

Práce na statku pod španělským sluncem a s přísným zaměstnavatelem je pro hrdinku této milostné romance tím pravým impulsem začít znovu a lépe.

Womack, Gwendolyn: Malíř vzpomínek

Úspěšný a osamělý umělec Bryan se při malování obrazů dostává do podivného stavu, který ho vrací hluboko do minulosti, atraktivní genetička Linz se zabývá výzkumem lidských vzpomínek. Když se pak oba setkají a zamilují, je nasnadě, že postupně proniknou v minulých životech až do časů Římské říše a Starého Egypta, což způsobí řadu neuvěřitelných setkání a zážitků.

Estes, Kelli: Dívka, která psala na hedvábí

Malý kousek hedvábí se složitou výšivkou skrývá nečekané poselství. Působivý román pro ženy o vzkazu z minulosti odhalujícím složitý osud čínské dívky z období, kdy Seattle probíhalo vlny nenávisti vůči přistěhovalcům.

Fojtová, Věra: Zbav nás od zlého

Drsné ozvěny problematických padesátých let, kdy totalitní vláda komunistů dopadla tvrdě na celou českou krajinu, v románu s detektivní zápletkou, který se odehrává na jihomoravské vesnici.

Langner, Maria: Léčitel

Thriller, v němž hlavní postava Amy pečlivě tají svou pravou identitu a snaží se žít co nejvíc nenápadně, nebezpečí z její minulosti ji ale dostihne.

Reil, Roman: Libňatov

Historicky první publikace o historii podkrkonošské obce Libňatov přináší pohled do její minulosti a popisuje dění v obci v době docela nedávné.

Večeřová-Procházková, Alena:

Pomoc dětské duši

Psychiatřička Alena Večeřová Procházková na základě své profesní i rodičovské praxe vysvětluje příčiny potíží a nabízí jasná východiska. Dětská psychika je nesmírně křehká – a pochopit její mechanismy je prvním krokem k prevenci i řešení problémů.

Dhawan, Erica: Digitální řeč těla

Lidé spoléhají na řeč těla jako na nedílnou součást vzájemné komunikace. V dnešní době však většina kontaktů probíhá zpoza obrazovky počítače a tradiční signály řeči těla nejsou viditelné. Následky jsou zřejmé – nejednoznačné zprávy a nepochopení. Jak si tedy lépe porozumět, jak se vyhnout infomačním šumům? Tato kniha vás názorně a srozumitelně provede všemi úskalími elektronické komunikace.

Houdek, Jasmína: Moderní sebeobrana

Základní pravidla sebeobrany v nejrůznějších životních situacích. Pomůcka k používání těla jako zbraně.

Motl, Stanislav: Válka před válkou

Práce začíná vznikem československého státu roku 1918, zaměřuje se na negativní vztahy českých Němců k Československu, jejich postavení v meziválečném období a sleduje také životní osudy a kariéru německých politiků v ČSR.

Jarolímková, Stanislava:

Slavné Češky a jejich blízcí

Setkání se šesti slavnými českými ženami, autorka o nich nabízí řadu méně známých zajímavých informací, které se týkají především jejich osobního, citového života a partnerů, příbuzných i přátel.

Městská knihovna Úpice

**přednáška spisovatelky
a publicistky Martiny Bittnerové**

**matka a dcera
Božena a Dora
Němcová**

středa 13. září 2023 od 17 hodin

Božena Němcová pohledem své dcery, která byla její pravou rukou, důvěrníci, ošetřovatelkou a také hrdou ochránkyní matčina odkazu.
Program navazuje na knihu Utajené životy slavných Čechů a rozplétá osudy dvou naprosto povahově odlišných žen.

vstupné dobrovolné

Městské kulturní středisko

www.mksu.cz

Změna programu i termínů vyhrazena!

Přijďte do Divadla A. Jiráska

Pořadatel Jiří Peterka Vás zve do úpického divadla na dva pořady:

ZDEŇKA JORDÁNOVÁ – MON AKIRAH

(vstupenky zakoupené na původní červnový termín zůstávají v platnosti)

„Setkání s povídáním o životě doplněné zpěvem“

ZDEŇKA JORDÁNOVÁ
spisovatelka / lektorka osobního rozvoje
Divadlo Aloise Jiráska ÚPICE
20.9.2023
od 18 hodin
Předprodej „Íčko“
náměstí Úpice
Vstupné 350 Kč
Děti do 15let 150 Kč

MON AKIRAH
skladatelka / zpěvačka

PROJEKT FINANČNĚ PODPŮRĚN MĚSTEM ÚPICE
televize-js.cz

KOUZLO ZVUKU

KOUZLO ZVUKU

KOUZLO ZVUKU
6. harmonický hudební festival
25.10.2023 (středa) od 18hod
Divadlo A.Jiráska ÚPICE

MAOK
Le Harmonija
Abel Castillo

3 hodinovým programem provází Jiří Peterka
VSTUPNÉ 400Kč děti do 15let 100Kč
předprodej „Íčko“ náměstí Úpice

PROJEKT FINANČNĚ PODPŮRĚN MĚSTEM ÚPICE

Farmet televize-js.cz

Městské kulturní středisko Úpice

zahájí podzimní sezónu v divadle až v říjnu. Pozor!!! Na některé pořady si už nyní můžete koupit vstupenky! Na co se můžete těšit:

Mistrovská lekce

Divadelní představení.

Výjimečná žena. Výjimečná umělkyně. Operní diva, která zažila úplný vrchol i pád až dno. **Maria Callas**. Výjimečná žena. Výjimečná umělkyně. Operní diva, která zažila úplný vrchol i pád až dno. **Dagmar Pecková**.

Spojení, které poodhrne oponu světa opery. Exkluzivní zážitek na divadelních prknech! V hlavní roli Dagmar Pecková, dále hrají herci Městského divadla Mladá Boleslav.

*středa 11. 10. od 19:00 hodin ** divadelní předplatitelé: vstup na abonentky sezóny 2023-24 ** ostatní: vstupné 480 Kč ** předprodej vstupenek od 21. 8.*

Adéla Elbel

Zábavný pořad

Adéla Elbel je stand-up komička a moderátorka, pravidelně vystupuje s pořadem Na stojáka a v televizním pořadu Comedy club. Svůj život žije, jak nejlépe dokáže. Ovšem – občas to zas tak dobře nedokáže, a proto dala vzniknout svému novému speciálu „Stand up your life: první poločas rozpadu“, ve kterém mluví o tom nejpodstatnějším – tedy sama o sobě.

Přijďte se přesvědčit, jak dokáže být zábavná, stejně jako nesmlouvavě kritická. A díky své lásce k Proseccu taky někdy fajn...

*úterý 31. 10. od 19:00 hodin ** vstupné 270 Kč ** předprodej vstupenek od 4. 9.*

Karel Gott Cover Band

V předvečer svátku jména KAREL Vás srdečně zveme na koncert písní Karla Gotta. Hrát Vám bude KAREL GOTT COVER BAND – jediná skupina, kterou posvětil sám Mistr a dal jí tak souhlas nejen nosit jeho jméno, ale také interpretovat jeho repertoár. Přijďte si tedy zavzpomínat a poslechnout si takové hity, jakými byly např. písně Když muž se ženou snídá, C'est la vie, Kdepak ty ptáčku hnízdo máš, Jdi za štěstím, Má první láska, Trezor, Lady Karneval...

*pátek 3. 11. od 19:00 hodin ** vstupné 340 Kč ** předprodej vstupenek od 4. 9.*

Můj báječný rozvod

Divadelní představení v předplatném 2022–23, které je termínově přeloženo z dubna 2023.

Hra pro jednu herečku, plyšového psa jménem Axl a sedmnáct postav; všechny je v této vtipné a laskavé inscenaci skvěle hraje Eliška BALZEROVÁ.

*pondělí 13. 11. od 19:00 hodin ** divadelní předplatitelé: vstup na abonentky sezóny 2022-23 ** ostatní: vstupné 390 Kč ** předprodej vstupenek od 25. 9.*

Milionový údržbář

Divadelní představení francouzské komedie. Jako milionář zklamal, uspěje jako bezdomovec? Hrají: Petr Nárožný, Veronika Freimanová, Robert Hájek nebo Martin Zahálka ml., Vasil Fridrich nebo Antonín Procházka, Lucie Zedníčková a další

*pátek 1. 12. od 19:00 hodin ** divadelní předplatitelé: vstup na abonentky sezóny 2023-24 ** ostatní: vstupné 390 Kč ** předprodej vstupenek od 16. 10.*

Informace o pořadech jsou uvedeny také na webových stránkách Městského kulturního střediska Úpice www.mksu.cz a na komunikační platformě Munipolis.

Prodej vstupenek na všechny uvedené programy zajišťuje Turistické informační centrum, Náměstí T. G. Masaryka 31 v Úpici, telefon: 605 297 943.

Městské muzeum a galerie J. W. Mezerové

www.mmgu.cz

Račte vstoupit za oponu

Výstava při příležitosti 200. výročí vzniku ochotnického divadla v Úpici nabídne fotografie a plakáty úpických divadelních inscenací, záznamy z kronik, připomínku osobností (ochotníků i divadelních činovníků) a míst, kde se v Úpici divadlo hrálo, ohlédnutí za akcemi a událostmi, které tvoří bohatou historii úpického ochotnického divadla. Za těch 200 let se toho v této oblasti odehrálo tolik, že výstava může pojmout spíše jen takové „divadelní střípky“, ale věřte, že i tak to bude zajímavá a bohatá nabídka, milé ohlédnutí prodchnuté divadelní atmosférou. Přijďte, jste srdečně zváni! Těšíme se na Vás – Vaše MUZEUM a Spolek divadelních ochotníků A. Jirásek Úpice.

Vernisáž: pátek 22. 9. od 18:00 hodin

Výstava je v muzeu (ve staré radnici) přístupná od 23. 9. do 12. 11. 2023.

Otevírací doba: úterý-sobota 10–12, 13–17 h, neděle a svátky 13–16 h

Muzeum nabízí

V muzeu (ve staré radnici) můžete od 23. 9. navštívit také tyto stálé expozice:

- * rodina MUDr. A. Čapka a její 17letý pobyt v Úpici
- * národopisná expozice
- * militaria
- * archeologické nálezy a architektonické prvky z hradu Vízmburku

Na podzim muzeum připravuje jako připomínku 130. výročí narození úpické Paní malířky Julie Winterové Mezerové (nar. 28. 2. 1893) velkou výstavu **Život a obrazy Julie Winterové Mezerové**. Výstava bude zahájena v pátek 24. 11. a přístupná bude od 25. 11. 2023 do 14. 1. 2024.

Muzeum rovněž vydalo výroční turistickou vizitku věnovanou naší Paní malířce. Vizitku si můžete zakoupit v muzeu a v Turistickém informačním centru Úpice. K dispozici je také pamětní razítko, na kterém je jedna z květinových kreseb J. W. Mezerové.

Dřevěnka zavřena

NKP Dřevěnka se po skončení výstavy „Pohádková Dřevěnka“ **pro návštěvníky na 3 měsíce uzavřela**, aby zde mohly být provedeny a dokončeny další opravy vnitřní výmalby a následně připravena vánoční výstava. Ta se uskuteční pod názvem **Od Mikuláše do Tří králů** a bude zahájena ve středu 6. 12., kdy má svátek Mikuláš. Přístupná pak bude od 7. 12. 2023 do 28. 1. 2024. V průběhu prosince jste do Dřevěnky zváni ještě na dvě tradiční akce:

Adventní dílnička – především pro děti v sobotu 9. 12. od 14 do 17 hodin

Mujejní koledování – pro dospělé v pondělí 18. 12. od 18 hodin

Zina Rýgrová

Úpická rodačka Iveta Jonová vydává se svou kapelou Symmerya desku

Operní a metalová zpěvačka Iveta Jonová roz. Suchánková vydává se svou kapelou první debutové album s názvem **Rozbřesk**. Její kapela SYMMERYA se začala formovat již v roce 2017, ale svůj směr si určila až v roce 2020 s jejím příchodem. Tato spolupráce, jak se ukázalo,

byla jedním ze zlomových momentů v dosavadní historii kapely. Pod taktovkou kytaristy Matěje Pohanky vznikají nové autorské skladby, stylově se nejvíce blížíci symfonickému metalu. Doplněny jsou o texty v mateřském jazyce z pera basáka Rosti Karbana. Poslední, ale neméně důležitý, článek kapely je „motor“ v podobě bubeníka Petra Stačiny. Celé jejich album je nazpíváno v českém jazyce a velmi zajímavé skladby jsou *Na druhý břeh*, *Sahara*, nebo *Zpověď*. Deska má velmi barevný charakter a každý posluchač metalové hudby si přijde na své. Hudba se nahrávala v nahrávacím studiu DARK CHAMBER SOUNDS Úpice – Petr Skala a grafické úpravy se skvěle zhostila náhodská výtvarnice Janetta Klemensová. CD si můžete objednat na FB stránkách kapely. Všem posluchačům přejeme hezký poslech a těšíme se, že se potkáme na některém z našich koncertů.

>>> MÍSTO PRO JONATHANA <<< CÍRKVE, SPOLKY, SDRUŽENÍ, AKTIVITY

**PUTOVÁNÍ
PO STOPÁCH
DÁVNÝCH KUPCŮ**

OREL jednota Úpice zve děti, mládež, ale i dospělé (senioru)
v sobotu 16. září od 14h
na herní odpoledne po stopách dávných kupců plně
různých soutěží a zkoušek

Sraz: Areál na Dlouhých záhonech od 14 do 15:30h
Cíl: Orelna Úpice (Pod městem 784)
Startovné: 20Kč/osoba

V cíli čeká drobné občerstvení, hry a interaktivní divadlo - Příběh kněžny Ludmily!

Při nepřízní počasí se celá akce koná v Orelně.

Děkujeme za podporu a spolupráci MO KDU-ČSL v Úpici a Společnosti Dr. Krásy.

Druhý vicemistr Evropy

Účastníky evropského šampionátu federace WUAP v bench-pressu letos hostila Česká Lípa. Na tamějším zimním stadionu

se v prestižní kategorii F8 (v dresu, který maximalizuje přenos zátěže a energie činky z ramen do oblasti tricepsů, prsních svalů a širokých svalů) představil také úřadující mistr republiky, úpický starosta, Petr Hron.

A opět to cinklo! Radečský borec nadzvedl 280 kg, čímž o deset kilogramů překonal svůj vlastní národní rekord. S těžkou konkurencí se popasoval brilantně. Více zvedli už jen siláci z Německa a Dánska. A tak se Petr Hron vrátil ze severu Čech s evropským bronzem na krku. Gratulujeme.

Petr Kalousek, foto Lucie Hronová

**Klub železničních modelářů Trutnov, p. s.
Středisko volného času, Trutnov**

pořádají

26. 10. - 29. 10. 2023

VÝSTAVU

**železničních modelů a kolejíšť
s mezinárodní účastí**

v hale ZŠ Rudolfa Frimla, Trutnov

Otevřeno:

Čt - So 9:30 - 18:00
Ne 9:30 - 16:00

Vstupné:

dospělí 100 Kč
dětí 50 Kč

hromadné vstupné pro školy
a školky 30 Kč / osobu

Běh pro hospic

Oblastní charita Červený Kostelec zve všechny příznivce běhu rekreačního i závodního k účasti na 10. ročníku benefičního „Běhu pro hospic“. Akce, která je součástí běžeckého seriálu Mizuno Primátor CUP, proběhne v sobotu 16. září v Červeném Kostelci (start u budovy Háčko, Manželů Burdychových 245), přičemž bodován v rámci seriálu bude hlavní závod, trať na 10 km. V juniorské kategorii (ročník narození 2003–2006) bude bodován běh na 5 km a připraveny budou i tratě na 2 km a další kratší úseky pro mladší běžce, včetně symbolického běhu na 150 m pro nejmenší, aby se mohl zúčastnit každý.

Významným hostem, který přijal pozvání k účasti na letošním běhu je Kateřina Baďurová, medailistka z MS v Ósace a skokanka o tyči. Registrace na běh je již otevřena. Odkaz naleznete na našich stránkách www.behprohospic.cz

Akce je součástí veřejné sbírky a veškerý výtěžek ze vstupného bude určen na podporu lůžkového a mobilního Hospice Anežky České.

Akce je podpořena městem Červený Kostelec.

Přijďte si zaběhat!

Benefiční koncert Cello Republic

Oblastní charita Červený Kostelec srdečně zve na benefiční koncert smyčcového kvarteta Cello Republic. I přes rozpad původní sestavy z Prague Cello Quartet pokračuje čtveřice violoncellistů dál ve své umělecké vizi – dělat hudbu na nejvyšší úrovni – pod novým názvem Cello Republic. Koncert, jehož výtěžek je určen na podporu Hospice Anežky České, proběhne v Divadle J. K. Tyla v Červeném Kostelci 17. 10. 2023 od 19:00.

Přijďte si poslechnout koncert v jedinečném podání čtyř nadaných hudebníků, kteří ve svých vystoupeních vždy přináší něco navíc.

Vstupenky lze rezervovat na stránkách městského kulturního střediska Červený Kostelec: www.mkscck.cz

Kroužky v Háčku

Od měsíce října otevírá Oblastní charita Červený Kostelec v Háčku zájmové kroužky pro školní rok 2023/2024. Aktuálně jsou v nabídce kroužky pro maminky s dětmi – Hýbáňky (pro děti v rozmezí věku 1–3 let). Pro děti a dospělé otevíráme kroužek keramiky.

Detaily o jednotlivých kroužcích, o vhodném věkovém rozmezí pro děti, o cenách a termínech naleznete na webových stránkách Háčka. První lekce jednotlivých kroužků začnou od října 2023.

Přihlášku je možné vyplnit na stránkách Háčka a odevzdat osobně na recepci Háčka – Manželů Burdychových 245, Červený Kostelec.

Pro více informací můžete volat na tel.: 491 610 310; email: recep.hacko@hospic.cz; web: hacko.ochck.cz

**Prodej palivového dříví,
nejlepší cena od minulého roku.**

Doprava zdarma.

Volejte 702 345 760

Prodám byt:

3+1 v os. vl., 68 m²,

lokalita Nová Závod' 936, Úpice

Cena: 2 300 000 Kč

Tel.: 737 155 591

6. středa 18.00 hodin

BARBIE

Žít v Zemi Barbie znamená být dokonalou bytostí na dokonalém místě. Pokud tedy nemáte úplnou existenciální krizi. Nebo jste Ken. Margot Robbie a Ryan Gosling, jako Barbie a Ken, a také Greta Gerwigová, scenáristka a režisérka tohoto filmu, byli nominováni na Oscara.

Vstupné: 130 Kč, 114 min., české znění, mládeži přístupný

7. čtvrtek 18.00 hodin

MOJE TLUSTÁ ŘECKÁ SVATBA 3 PREMIÉRA

Hrdinové legendární komedie Moje tlustá řecká svatba se vracejí, aby názorně předvedli, co všechno se může stát, když se bláznivá rodina rozhodne hledat své kořeny. Řecko, měj se na pozoru! Opá!

Vstupné: 140 Kč, 100 min., české titulky, mládeži přístupný

8. pátek 18.00 hodin

OPPENHEIMER

Oppenheimer je příběhem muže, který riskoval, že zničí celý svět, aby ho tím zachránil. Režisér Christopher Nolan propůjčil svůj vypravěčský talent životopisnému filmu o vynálezci atomové bomby.

Vstupné: 150 Kč, 180 min., české titulky, pro mládež do 15 let nevhodný

10. neděle 17.00 hodin

LETÍME 2

Malého vrabčáka Říšu vychovávají odmalička čápi. Když však odváznému Říšovi zakáže starý čáp vést čápi hejno, rozzlobený vrabčák opustí svoji dosavadní čápí rodinu a vydá se pryč hledat nová dobrodružství. Zaletí až do dalekého pouštního města, kde najde nové kamarády, kterým je potřeba pomoci. Společně se pustí do boje proti nafoukanému pávovi.

Vstupné: 130 Kč, 85 min., české znění, mládeži přístupný

13. středa 18.00 hodin

DVĚ SLOVA JAKO KLÍČ

Volné pokračování diváckého hitu Úsměvy smutných mužů – podle knihy Josefa Formánka, s Davidem Švehlíkem a Ivanem Fraňkem v hlavních rolích. Film sleduje osudy různých lidí na několika kontinentech, které se postupně prolínají a nakonec se spojí v jeden příběh.

Vstupné: 130 Kč, 90 min., české znění, pro mládež do 12 let nevhodný

14. čtvrtek 18.00 hodin

PŘÍZRAKY V BENÁTKÁCH

PREMIÉRA

Thriller podle románu Agathy Christie "Hallowe'en Party" vzniká v režii držitele Oscara Kennetha Branagha, který se ve filmu zároveň objeví v roli slavného detektiva Hercula Poirota.

Vstupné: 140 Kč, 120 min., české titulky, pro mládež do 15 let nevhodný

15. pátek 18.00 hodin

INDIANA JONES A NÁSTROJ OSUDU

V roce 1969 žije americký archeolog a dobrodruh Indiana Jones poklidný život. Na pozadí se však odehrávají tvrdé boje o dobytí Vesmíru. Jones je znepokojen skutečností, že americká vláda naverbovala bývalé nacisty, aby pomohli porazit Sovětský svaz v tomto vesmírném boji mocností. Nezbyvá mu tedy nic jiného než vzít záležitost do vlastních rukou...

Vstupné: 140 Kč, 142 min., české znění, mládeži přístupný

17. neděle 17.00 hodin

ŽELVY NINJA: MUTANTÍ CHAOS

Zmutovaní želví kluci se vracejí na filmové plátno. A ve velkém stylu! Animovanou akční komedii zdobí originální vizuální styl a vtipné hlásky komika Setha Rogeny, který k filmu napsal scénář.

Vstupné: dospělí 140 Kč, děti 120 Kč, 94 min., české znění, mládeži přístupný

21. čtvrtek 18.00 hodin

MISSION: IMPOSSIBLE ODPLATA – PRVNÍ ČÁST

Mission: Impossible, nejnadanější akční série současnosti, se vrací na filmové plátno. V čele party agentů, pro kterou není žádná mise nesplnitelná, opět stojí Ethan Hunt, jehož představitel Tom Cruise se stal synonymem slovního spojení „nic není nemožné“.

Vstupné: 140 Kč, 163 min., české znění, pro mládež do 12 let nevhodný

22. pátek 18.00 hodin

AFTER: ODLOUČENÍ

Volné pokračování romantické série.

Vstupné: 130 Kč, 105 min., české titulky, pro mládež do 12 let nevhodný

24. neděle 17.00 hodin

MAVKA: STRÁŽKYNĚ LESA

Lesní víla Mavka čelí nemožné volbě mezi láskou a svou povinností strážkyně Srdce lesa. Zamiluje se totiž do člověka, obyčejného kluka Lucase, který ji dokáže okouzlit svou hudbou.

Vstupné: dospělí 140 Kč, děti 120 Kč, 90 min., české znění, mládeži přístupný

28. čtvrtek 18.00 hodin

BOD OBNOVY

Na české poměry nadstandardní žánrový snímek, česká sci-fi, která ohromuje už jen svojí vizuální stránkou. Představte si, že žijete v roce 2041, kdy máte právo být po nehodě či jiné nepřirozené smrti oživeni. Stačí si jen pravidelně vytvářet digitální zálohu své osobnosti – BOD OBNOVY.

Vstupné: 140 Kč, 111 min., české znění, pro mládež do 12 let nevhodný

29. pátek 18.00 hodin

EQUALIZÉR 3: POSLEDNÍ KAPITOLA

Od chvíle, kdy se Robert McCall (Denzel Washington) vzdal života v elitní jednotce, snaží se vyrovnat s minulostí a nachází útěchu ve službě spravedlnosti. Když zdomácní v jižní Itálii, zjistí, že jeho noví přátelé jsou pod dohledem místní mafie, a když se události změní ve smrtící spád, tak ví, co musí udělat: stát se ochráncem svých přátel...

Vstupné: 140 Kč, 110 min., české titulky, pro mládež do 12 let nevhodný

POKRAČOVÁNÍ JÓGY V ÚPICI

Od 13. září začínáme opět s pravidelnými lekcemi jógy.

Každou středu od 16:00 do 17:15 nebo od 17:30 do 18:45

v budově Infocentra na náměstí, malý sál. Vhodné pro každého!

Přijďte se protáhnout, zapnout svaly a vypnout hlavu!

Těším se na vás – Kateřina Švecová, certifikovaný lektor jógy a ZTV.

Cena: 90 Kč s permanentkou

(permanentka na 10 lekcí a platnost 4 měsíce) nebo jednotlivě za 120 Kč.

Rezervace a bližší info: kacabas1@seznam.cz, 724262843

VLČEK a syn
KOVOTVORBA A VÝROBA DRÁTĚNÉHO PLETIVA spol. s r.o.
založeno roku 1896

Firma VLČEK a syn spol.s r.o. ve Rtyni v Podkrkonoší hledá zaměstnance na pozici:

VEDOUCÍ VÝROBY – MISTR PROVOZU

Požadujeme: praxi v oboru

Nabízíme: dobré platové ohodnocení
práci v malém kolektivu
jednosměnný provoz

Kontakt: e-mail: vlcek@vlcekasyn.cz
tel.: 499 787 074

>>> KALENDÁŘ <<<

6. 9.	ST	5. veřejné zasedání ZM Městský sál, Úpice, 17 hodin
13. 9.	ST	Matka a dcera – Božena a Dora Němcová Knihovna Úpice, 17 hodin
16. 9.	SO	Po stopách dávných kupců Sraz: areál na Dlouhých záhonech, 14–15.30 h
20. 9.	ST	Zdeňka Jordánová – Mon Akirah Divadlo A. Jiráska, Úpice, 18 hodin
22. 9.	PÁ	Račte vstoupit za oponu – vernisáž Muzeum Úpice, 18 hodin

Saar Gummi Czech, evropský leader ve výrobě vytlačovaných pryžových těsnění pro automobily, hledá zaměstnance na pozice:

specialista gumárenské výroby - seřizovač,
mzda 40 000 Kč až 55 000 Kč měsíčně,

operátor/ka gumárenské výroby,
mzda 36 000 Kč až 38 000 Kč měsíčně.

25 dní dovolené + 12 dní bonusového volna ročně navíc.

Uvedena je hrubá mzda včetně benefitů po plném zapracování, pracoviště Červený Kostelec / Velké Poříčí.

www.sgc.cz, personalni@sgc.cz, tel. 491 467 443

PEDIKÚRA – AP

ALENA PROKOPOVÁ (SUTERÉN POLIKLINIKY V ÚPICI)

Nabízené služby:

- mokrá pedikúra
- přístrojová pedikúra
- odstranění zarostlého nehtu, kuřího oka, otlaku,...
- peeling, masáž a zábal
- nehtový desing na nohách - lakování, gel-lak, francie,...
- kineziovejpig (tejpování chodidla)
- špony rovnání zarostlých nehtů

- V PŘÍPADĚ ZÁJMU VOLEJTE TEL: 775 022 527

TĚŠÍM SE NA VÁS

KOMINIČTVÍ

- KOMPLETNÍ KOMINICKÉ PRÁCE
- komínové systémy - vložkování komínů
- třívrstvé komíny - frézování - revize

Petr Luňák

Lánská 327, 549 41 Červený Kostelec
IČ: 018 92 142

777 055 942

e-mail: mont.kom@seznam.cz

www.kominičtvi-lunak.cz

VELKOOBCHOD

tel. 499 881 190
mobil 603 513 450

KOUPELNOVÉ STUDIO

Zákopanka 765
Úpice

www.vetim.cz

tel. 499 781 024
mobil 603 891 096

Vše pro Vaší koupelnu naleznete pod jednou střechou.

Dobře zaplatím za starožitnosti a sběratelské předměty. Staré mince a bankovky, medaile, odznaky a významy, šperky, fotoaparáty, náramkové a kapesní hodinky, staré hračky do r. 1960, pohlednice a známky, pивní lahve a cedule, puřlitry, knihy, řavle a bořáky, obrazy, sochy, sklo, porcelán, housle, vzduchovky, pudřenky a jiné. Poradenství i návštěva je vždy ZDARMA, platba hotově. Volejte, piřte – platí stále!

Tel.: 605 254 511 p. Jiří Hrneck

ÚPICKÉ NOVINY, 09/2023. Měsíčník.

Vydavatel: Město Úpice. IČO 00278386

Pod Městem 624, 542 32 Úpice

Kontakt: tel. 499 781 533, e-mail: upickenoviny@upice.cz

Datum vydání: 24. 8. 2023

Evidenční číslo: MK ČR E 22588.

Náklad: 700 výtisků. Zdarma.

Redakční rada: Jana řimková, Petra Vylíčilová, řarka Buřinská, Jana Kadaníková, Jan Beránek

Sazba, zlom, grafická úprava a tisk: Tisk Ofset a.s. Úpice.
Otiřtžené názory nemusejí vždy vyjadřovat stanovisko redakce.
Redakční rada si vyhrazuje právo vybrat k otiřtění příspěvky pisatelů podle potřeb ÚN a upravovat délku příspěvků.

Uzávěrka říjnového čísla je 15. září 2023.